

Bassängbad inom vård- och omsorgsverksamheter - vårdhygieniska aspekter -Hälso och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
3.	Ansvar och roller	2
4.	Beskrivning	2
4.1.	Besökare och badgäster- god personlig hygien och allmänna hygienrutiner	2
4.2.	Hygienrutiner för personal	3
5.	Plan för kommunikation och implementering	4
6.	Dokumentinformation	4
7.	Referenser	4

1. Syfte och omfattning

Syftet är att minska risk för smittspridning i samband med vård/omsorg och träning i varmvattenbassäng.

Dokumentet riktar sig till personal och studerande inom hälso- och sjukvård samt omsorg i Region Gävleborg som utför undersökning, vård/omsorg eller behandling inklusive rehabilitering.

2. Allmänt

I en varm och fuktig miljö finns det risk för tillväxt av bakterier. Anläggningen måste därför rengöras och underhållas och de badande informeras om vikten av en god hygien. Risken för smittspridning är minimal i en välskött bassäng.

Verksamhetsutövare som driver bassängbad som nyttjas av många människor har ansvar för att förebygga olägenheter för människors hälsa. Egenkontroller ingår, t ex mätningar av vattenkvaliteten, tillsyn av reningsanläggningarna och kontroll av doseringen av desinfektionsmedel. Det ska också finnas rutiner vid förorening av vattnet. I detta dokument förutsätts att allt det ovanstående fungerar.

Här beskrivs de vårdhygieniska rutiner som ska följas för att förebygga vårdrelaterade infektioner i samband med bassängbad.

Samråd gärna med Vårdhygien vid ytterligare frågeställningar.

Det är viktigt att nödvändig medicinsk vård, behandling och rehabilitering ges till alla patienter oberoende av bärarskap av multiresistenta bakterier eller andra smittämnen.

3. Ansvar och roller

Verksamhetschefen ansvarar för att

- riktlinjerna är kända och för att organisera arbetet så att riktlinjerna kan följas av medarbetarna
- säkerställa att mätresultat och annan relevant information, dokumentation från egenkontrollen av vattenkvalitet ska finnas tillgänglig
- vid smittspridning ska detta dokumenteras skriftligt i samarbete med Vårdhygien

Varje medarbetare har personligt yrkesansvar att följa riktlinjerna.

4. Beskrivning

4.1. Besökare och badgäster- god personlig hygien och allmänna hygienrutiner

Det ska finnas möjlighet för både muntlig och skriftlig information om vikten av att sköta egen handhygien och personlig hygien i samband med badet.

- Obligatorisk intvålning och avtvättning eller duschning av hela kroppen före baddräktspåtagning. OBS! noggrann hygien avseende underlivet
- Ren badhandduk och rena badkläder används vid varje badtillfälle
- Alla handdukar är personliga, de ska inte delas av flera personer
- Badskor skall användas för att minska risken för spridning av fotvårtor och fotsvamp
- Samma hygienregler gäller även personal som måste uppehålla sig i bassängen vid träning av patient
- Engångshanddukar, tvål och handdesinfektionsmedel ska finnas vid alla tvättställ i lokalerna

Tillstånd då patient tillåts bada

- Urin-och fecesinkontinenta med inkontinensbadbyxa (exklusive ESBL-Carba-bärare)
- Urinkateter avstängd med propp, gäller även suprapubisk KAD. Vid annan typ av urinavledning görs en individuell bedömning av risk för både personen själv och andra personer som nyttjar badet
- Stomiopererade eller PEG med tättslutande förband, med avstängd stomi
- Centrala och perifera kärlinfarter – PVK ska avlägsnas före bad. Vid central kärlinfart ska det avgöras av den klinik som ansvarar för infarten om bad är lämpligt vilket kan innebära att brukare av infarten löper ökad risk för infektion. Venportar utgör generellt ingen risk.
- Blodburen smitta

Tillstånd då patient inte tillåts bada i bassäng

- Omlägningskrävande/infekterade sår eller eksem, vätskande/blödande sår eller eksem
- Misstänkt eller konstaterad akut infektion, ex urinvägsinfektion, luftvägsinfektion
- Vissa kärlinfarter där behandlingsansvarig läkare avråder från bad, ex perifer- eller central venkateter i blodbanan
- Diarré
- Läckage från dränage eller andra kroppsöppningar
- Skabb, huvudlöss, andra löss – obehandlad eller där behandling inte fungerat

Vid bärarskap av multiresistenta bakterier (MRSA, ESBL-Carba, ESBL eller VRE)

Bärarskap av multiresistent bakterie innebär bara i vissa fall begränsningar av badaktiviteter. Rådgör vid behov med personal på vårdhygien vid särskilda frågeställningar. Generellt räcker de allmänna hygienrutiner som gäller alla besökare och badgäster och de basala hygienrutiner som alltid ska följas av badinrättningens personal för att effektivt hindra smittspridning.

– Bärarskap av MRSA

För MRSA-bärare gäller att bad ska undvikas vid hudsår, eksem, aktiv psoriasis eller annan fjällande hudsjukdom, luftvägsinfektion, dränageslangar eller andra slangar ut genom huden. MRSA-bärare utan dessa riskfaktorer kan bada, rådgör gärna med vårdhygien vid frågor.

– Bärarskap av ESBL-Carba-producerande bakterier

För ESBL-Carba-bärare med fecesinkontinens är det inte tillräckligt att använda skyddsbyxa, utan bad ska undvikas.

ESBL-Carba bärare utan fecesläckage kan ofta tillåtas bada men rådgör gärna med vårdhygien innan beslut, det kan krävas särskilda rutiner.

– Bärarskap av ESBL eller VRE

Kan ofta tillåtas bada om de inte har särskilda medicinska tillstånd eller behandlingar som förhindrar bad, se ovan under rubriken ”Tillstånd då patient inte tillåts bada i bassäng”.

4.2. Hygienrutiner för personal

Rutinerna gäller både bassängbadets personal och personal som medföljer badgäst.

- Personalen måste känna till och förstå de hygienrutinerna som finns för badgäster och andra besökande ovan

- God följsamhet till basala hygienrutiner samt punktdesinfektion med alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensid vid spill på ytor av kroppsvätska eller avföring
- Rutinerna gäller vid patientnära arbete, det är alltså samma rutiner som används inom vården
- I vissa situationer kan personalen behöva plastförkläde, visir mot stänk av kroppsvätskor
- Även städpersonalen ska vara informerad om och känna till de hygienrutiner som gäller för badgäster, andra besökande och för personalen för att kunna hålla en god hygienisk standard

5. Plan för kommunikation och implementering

Kommuniceras i linjen.

6. Dokumentinformation

Utarbetad av Vårdhygien.

Dokument i Platina

- [Vårdhygieniska aspekter vid återgång till gruppaktiviteter under covid-19 pandemin - Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg](#)

7. Referenser

- Lagar och andra krav:
 - Folkhälsomyndighetens allmänna råd om bassängbad. FoHMFS 2014:12.
 - Bassängbad. Hälsorisker, regler och skötsel. Socialstyrelsen 2006.
 - Krav på vård av god hygienisk standard. Hälsa- och sjukvårdslagen 2017:30.